

81-GIỚI VÀO VƯƠNG CUNG QUÁ SỚM

Khi Phật an trú tại thành Xá-vệ, nói rộng như trên. Ở đây, thuật lại trường hợp phu nhân Mạt-lợi mà kinh Trung A Hàm đã đề cập có liên quan đến việc các Trưởng lão Tỳ-kheo theo thứ tự vào cung giáo giới. Bấy giờ, Tôn giả Ưu-đà-di theo thứ tự vào cung giáo giới thì gặp lúc phu nhân Mạt-lợi mặc y phục mỏng manh, trơn láng, trang sức vàng bạc ngọc báu trên y phục, đang ngồi giữa hậu cung. Khi Ưu-đà-di vào cung, phu nhân trông thấy sinh tâm cung kính, bỗng đứng bật dậy, Vì được trang điểm bằng vàng bạc ngọc báu nặng và trơn nên y phục tuột xuống đất, khiến phu nhân hổ thẹn đứng trăn người ra. Các thị nữ bèn lay thân đứng che phu nhân. Ưu-đà-di thấy thế liền bỏ đi ra, về lại Tinh xá nói với các Tỳ-kheo: “Này các Trưởng lão, lâu nay vua Ba-tư-nặc che giấu bảo vật, hôm nay tôi đã thấy được”.

- Thầy thấy thứ gì vậy?

- Thấy phu nhân Mạt-lợi.

- Này Trưởng lão, thầy là người xuất gia, nếu đi vào xóm làng thì phải xem như đi vào nơi hoang vắng, không nên tham luyến thanh sắc, khi thấy thì phải coi như không thấy, nghe thì phải coi như không nghe (mới được).

- Tôi đã thấy thực, mà có thể nói là không thấy sao?

Các Tỳ-kheo bèn đem nhân duyên ấy đến bạch lên Thế Tôn. Phật dạy:

- Từ nay về sau Ta không cho phép Tỳ-kheo vào trong cung vua. Do các Tỳ-kheo không vào trong cung nên các phu nhân khác buộc tội phu nhân Mạt-lợi:

- Người đã làm cho các Tỳ-kheo không vào cung nữa, khiến chúng ta không được nghe pháp và đánh lễ chư Tăng.

- Vì sao lại oán tôi? Các vị hãy tự đi cầu xin đại vương (về việc đó).

Các phu nhân liền đến thưa với vua: “Thưa đại vương, vì cớ gì mà các Tỳ-kheo không vào cung giáo giới nữa?”.

Khi vua Ba-tư-nặc nghe những lời ấy, liền thân hành đến chỗ Phật, cúi đầu đánh lễ dưới chân, đứng qua một bên, rồi bạch với Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vì sao các Tỳ-kheo không vào cung giáo giới nữa?

- Vì trong đó có những điều tội lỗi, Như Lai đã thấy nên không cho họ vào nữa.

- Bạch Thế Tôn! Trong đó có những tội lỗi gì con có thể nghe được không?

- Này đại vương, Tỳ-kheo không được vào vương cung vì nơi đó

có mười tội lỗi như trong kinh Trung A-hàm đã nói.

- Bạch Thế Tôn! Vì Phật thấy những tội lỗi nên cấm Tỳ-kheo vào vương cung; khi con chưa phát sinh lòng tin, thì chính tay phải của con, con còn không tin, huống gì các Tỳ-kheo? Nay Phật đã chế giới thì phải tùy thuận.

Thế rồi, Phật truyền lệnh cho các Tỳ-kheo đang sống tại thành Xá-vệ phải tập hợp lại tất cả, vì mười lợi ích mà chế giới cho các Tỳ-kheo, dù ai nghe rồi cũng phải nghe lại:

Nếu bảo vật của phu nhân vua Sát-lợi đã làm lễ quán đỉnh chưa cất mà Tỳ-kheo bước vào khỏi cửa vương cung thì phạm tội Ba-dạ-đề.

Giải Thích:

Vua: Gồm có các chủng tộc Sát-lợi, Bà-la-môn, Ưu-già-la vương, Xá-già-da vương, Bà-na vương v.v...

Nếu vì vua ấy không thuộc dòng dõi Sát-lợi (thì Tỳ-kheo) vào vương cung không có tội.

Nếu vì vua ấy thuộc dòng dõi Sát-lợi mà không được làm lễ quán đỉnh, (thì Tỳ-kheo) vào (vương cung) không có tội.

Nếu vì vua ấy thuộc dòng dõi Sát-lợi đã làm lễ quán đỉnh mà không có lãnh thổ, thì Tỳ-kheo vào vương cung không có tội.

Nếu vì vua ấy thuộc dòng dõi Sát-lợi, đã làm lễ quán đỉnh, có đất nước thì Tỳ-kheo không được vào vương cung.

Vào cung: Vào nội cung.

Phu nhân của vua chưa cất bảo vật: Phu nhân của vua chưa cởi những châu báu trang sức đem cất. Trong trường hợp này, nếu Tỳ-kheo bước vào khỏi cửa vương cung, thì phạm tội Ba-dạ-đề.

Ba-dạ-đề: Như trên đã nói.

Nếu nhà vua mới làm cung điện, có lòng tin, hoan hỷ, mời Tỳ-kheo như sau: “Thưa Tôn giả, xin Tôn giả hãy vì tôi mà sử dụng trước cung điện này”, thì Tỳ-kheo nên đáp: “Đức Thế Tôn chế giới không cho chúng tôi vào vương cung”. Nếu nhà vua nói tiếp: “Tôn giả có cách nào giúp khai thông vấn đề này không?”, thì nên đáp: “Chỉ khi nào phu nhân của vua cởi châu báu trong người ra, thì tôi mới vào vương cung được”. Và khi phu nhân đã cởi hết châu báu ra rồi, thì Tỳ-kheo được vào. Nhưng khi vào rồi, nếu phu nhân của vua lại tuân tự mang các bảo vật vào, thì Tỳ-kheo không được bỏ ra đi, mà cứ ngồi yên, khi ấy, không có tội. Nếu như trong khoảng thời gian ấy Tỳ-kheo đi ra ngoài đại tiểu tiện, thì không được vào trở lại. Nếu vào lại thì phạm tội Ba-dạ-đề.

Nếu tại những nơi vua thường du ngoạn ngắm cảnh như ao hồ rừng núi, có lập ra hành cung, mà phu nhân của vua đã cởi hết châu

báu đeo trong mình, đồng thời nơi đây có bảy lớp cửa, thì Tỳ-kheo vào cửa thứ nhất, thứ nhì, thứ ba cho đến cửa thứ sáu không có tội. Nhưng nếu bước một chân vào cửa thứ bảy thì phạm tội Việt-tỳ-ni; nếu bước cả hai chân vào khỏi cửa thứ bảy, thì phạm tội Ba-dạ-đề. Nếu vua đã đi du ngoạn, khi phu nhân đã cởi hết bảo vật trong mình, hành cung trống không, mọi người vào xem, thì Tỳ-kheo vào không có tội. Hoặc giả, vua có lòng tin, quý mến Tỳ-kheo, dùng tay dắt Tỳ-kheo vào, thì vào không có tội. Thế nên nói (như trên).